

Hr. Egert Belitšev
Politsei- ja Piirivalveamet

28.01.2025 nr 14-13.5/91-1

Projekti BMVI.1.01.23-0009 finantskorrektsiooni otsus

Siseministeerium teeb Euroopa Liidu (EL) piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (edaspidi *BMVI*) raames Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *toetuse saaja, hankija*) projekti „Tegevustoetus: Seiretehnika ülalpidamine ja hooldamine välispiiril“ (struktuuritoetuse registri number BMVI.1.01.23-0009) osas finantskorrektsiooni otsuse.

Otsuse tegemise aluseks on perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 8 lõige 2 punkt 7, Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 34 lõige 1 punkt 2 ja § 36, Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *perioodi 2014-2020 ühendmäärus*) § 22³ lõige 7 punkt 2 ning teostatud dokumentide kontroll ja toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

Siseministeerium tuvastas projekti kulude kontrollimise käigus, et toetuse saaja ei ole täitnud talle ühendmäärusega pandud kohustust järgida riigihangete seadust (edaspidi *RHS*), mistõttu kohaldab Siseministeerium rikkumisega seotud kulude osas finantskorrektsiooni ning **loeb mitteabikõlblikuks kuluks 16 043,80 eurot**.

1. Toetuse saaja ei ole riigihanke nr 259280 läbiviimisel riigihanke alusdokumentides (edaspidi *RHAD*) kirjeldanud kõiki tulevase raamlepingu tingimusi.

1.1. Rikkumise asjaolud

Toetuse saaja viis läbi piiratud hankemenetlusega riigihanke nr 259280 „Idapiiri seiresüsteemi tarkvara hooldus“ (eelnevalt ja edaspidi riigihange nr 259280). Riigihanke tulemusena sõlmiti toetuse saaja ja Mustasaare Tarkvarabüroo Osühing vahel 18.09.2023.a. raamleping nr 20-2.11/95-8 (edaspidi sõlmitud raamleping) eeldatava maksumusega 450 000 eurot (ilma käibemaksuta).

Riigihanke nr 259280 kontrollimise käigus selgus, et *RHAD*-s ei ole kirjeldatud kõiki tulevase raamlepingu tingimusi.

1.2. Toetuse saaja esitatud selgitused

Siseministeerium küsis toetuse saajalt selgitust, kas hankija on esitanud tulevase raamlepingu tingimused RHAD-s.

Toetuse saaja selgitas 23.09.2024, et hankija on RHAD kinnitanud dokumendihaldussüsteemis (19.06.2023 nr 20-2.11/95-3) ning kinnitatud dokumentide hulka kuulub ka raamlepingu projekt. Hankija tunnistab, et inimliku eksituse tõttu on jäänud raamleping edastamata riigihangete registrisse (edaspidi RHR) ja seda ei ole ettevõtjatele edastatud ka teabevahetuse kaudu. Sõlmitud raamleping vastab hankija selgituse kohaselt dokumendihaldussüsteemis kinnitatud RHAD raamlepingu tingimustele ja on kooskõlas pakkumusega.

Siseministeerium palus toetuse saajal täpsustada, kas mõnes teises RHAD dokumendis on olemas kavandatava raamlepingu tingimused.

02.10.2024 vastuses selgitas toetuse saaja, et RHR-is on hanke üldandmetes ja lisaandmetes kirjeldatud raamlepingu peamisi tingimusi: sealhulgas hanketeates (lepingu ese, täitmise koht, raamlepingu meetod, lepingu tähtaeg, eeldatav maksumus jt), vastavustingimustes (teenuse osutamise eseme kirjeldus ja nõuded), tehnilises kirjelduses (teenuse osutamise nõuded), maksumuse vormis (teenuse eest tasumise tingimused), alltöövõtjate kontrollimise tingimused lepingu täitmise etapis (1. ringi alltöövõtjatel kõrvaldamise aluste kontroll), konfidentsiaalsuslepingu projekt (teabeturbe nõuded). Lisaks esitas toetuse saaja 28.10.2024 tabeli vormis ülevaate olemasolevatest raamlepingu tingimustest ning viitas nende asukohale RHAD-s.

1.3. Siseministeeriumi seisukoht ja õiguslik põhjendus

Siseministeeriumi hinnangul ei muuda toetuse saaja selgitused käesoleva rikkumise asjaolusid ega järeldusi ning ei anna alust finantskorrektsioonist loobumiseks.

Ühendmääruse § 11 lõike 1 kohaselt on toetuse saaja kohustatud järgima RHS-i, kui ta on hankija RHS-i tähenduses.

RHS § 29 lõike 1 kohaselt kohaldatakse raamlepingule hankelepingu sätteid, kui riigihangete seaduses ei ole sätestatud teisiti. RHS § 77 lg 4 punkti 4 kohaselt kui RHS-is ei ole sätestatud teisiti või kui asjakohane teave ei ole avaldatud hanketeates, sisaldavad riigihanke alusdokumendid muuhulgas kõiki tulevase hankelepingu tingimusi, mis võivad hõlmata majanduslikke, innovatsiooniga seotud, keskkonnahoidlikkuse, sotsiaalseid või tööhõivealaseid kaalutlusi, välja arvatud sama lõike punktis 5 nimetatud asjaolud (st välja arvatud kõik need asjaolud, mille kohta hankija soovib võistlevaid pakkumusi). Sama paragrahvi lõige 1 sätestab, et hankija koostab riigihanke alusdokumendid vastavalt RHS-is sätestatud nõuetele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja teeb need ettevõtjatele hankemenetluse algamisest arvates elektrooniliselt piiranguteta tasuta kättesaadavaks, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. See tähendab kokkuvõtvalt, et RHS § 77 lõige 1 ja lõige 4 punkti 4 koostoimes ühemõtteliselt kohustab hankijat hankemenetluse algamisest arvates ettevõtjatele piiranguteta tasuta kättesaadavaks tegema mh kõik sõlmitava lepingu tingimused.

Siseministeerium nõustub toetuse saaja selgitusega, et tulevase raamlepingu tingimused on osaliselt RHAD-st leitavad. Hanketeates on kirjeldatud lepingu ese (sõlmitud raamlepingu p 1.3), lepingu täitmisega seotud tingimused autoriõiguse osas (sõlmitud raamlepingu punktid 4.17 ja 4.19), raamlepingu kestvus (sõlmitud raamlepingu punkt 10.1) ning eeldatav maksumus (sõlmitud raamlepingu punkt 3.1). Samuti olid RHAD-s olemas alltöövõtjate kontrollimise tingimused ning konfidentsiaalsusleping (sõlmitud raamlepingu punkt 2.3 ja punkt 5).

Pakkumuse esitamise ettepanekuga saatis hankija (21.08.2023) kvalifitseerunud taotlejatele dokumendid „Tehniline kirjeldus“ (lisa 1) ning „Pakkumuse maksumuse vorm“ (lisa 2). Kahtlemata annavad eelnimetatud andmed ja dokumendid pakkumuse koostamiseks olulist infot, kuid ei muuda siiski asjaolu, et kõiki raamlepingu tingimusi ei olnud ettevõtjatele avaldatud, mis on RHS-i kohaselt nõutav. Sama selgub ka toetuse saaja koostatud vastusest, et RHAD-s ei ole kõik tulevase raamlepingu tingimused kas osaliselt või täielikult leitavad.

RHAD-st ei ole tervikuna leitavad kõrvalkohustustega seotud nõuded (garantiitingimused) (sõlmitud raamlepingu punkt 6) ja pretensioonide lahendamise tingimused (sõlmitud raamlepingu punktid 4.9 ja 7.4). Samuti väärmatu jõuna käsitletavate asjaolude ilmumise tingimused (sõlmitud raamlepingu punkt 8). RHAD-st ei ole leitavad poolte vastutusega seotud tingimused, näiteks leppetrahvi määramise alused ja selle suurus erinevate rikkumiste puhul (sõlmitud raamlepingu punkt 9.3) ning lepingu muutmise ja ülesütlemisega seotud tingimused (sõlmitud raamlepingu punktid 10.5-10.9). Ettevõtja jaoks vajalik info tulevaste rahavoogude planeerimisel on raamlepingu tingimus, mille kohaselt tellija ei teosta ettemaksu (sõlmitud raamlepingu punkt 3.5). Lisaks ei ole leitavad arve esitamisele sätestatud nõuded (sõlmitud raamlepingu punktid 3.6-3.9) ja tasumise tingimused, mis ettevõtja jaoks võivad enne pakkumuse esitamist olla määrava tähtsusega (sõlmitud raamlepingu punkt 3.10). RHAD-s on puudu ka info arve koostamise nõuete kohta (sõlmitud raamlepingu punkt 3.11).

Ettevõtjal on pakkumuse koostamiseks vajalik teada, kuidas toimub lepingu täitmine (sõlmitud raamlepingu punkt 4). Antud riigihanke puhul ei sõlmita hankelepingut, vaid alla 20 000 euro (ilma käibemaksuta) tööde tellimuste puhul esitab tellija täitjale tellimuse (sõlmitud raamlepingu punkt 4.1). Täitja on kohustatud kolme tööpäeva jooksul esitama oma hinnapakumise (sõlmitud raamlepingu punkt 4.2). Lisaks on raamlepingus täpsustatud, kuidas peab täitja tellimust esitama, kui kiiresti on täitja kohustatud reageerima ja milliseid dokumente vormistama peale tellimuse täitmist (raamlepingu punktid 4.3-4.8). Tegemist on lepingu täitmist puudutavate põhimõteteliste, sisuliste tingimustega, ilma milleta ei ole lepingupooltel võimalik raamlepingut täita, kui RHAD-s sisaldunud tingimusi ei täiendata.

Lisaks on sõlmitud raamlepingus täiendatud või täpsustatud tingimusi, mis olid RHAD-s või hanketeates kajastatud üldisena. Näiteks, kui hanketeate kohaselt on raamlepingu eeldatav maksumus 450 000 eurot (ilma käibemaksuta), siis sõlmitud raamlepingu punktides 3.2-3.4 on sätestatud täiendavad tingimused lepingu maksumuse kujunemise osas, mis ei ole RHAD-s leitavad.

Eeltoodust lähtudes ei ole teada, kas täiendavalt oleks mõni ettevõtja esitanud taotluse riigihankes osalemiseks, kui tulevase raamlepingu tingimused oleks RHAD-s avaldatud, nagu RHS seda nõuab.

Siseministerium on seisukohal, et kavandatava raamlepingu tingimused on oma olemuselt RHAD oluline osa. Raamlepingu tingimuste sobivus või mittesobivus, sh kogumis teiste riigihanke tingimustega, mõjutab ettevõtja otsust esitada taotlus riigihankes osalemiseks ja/või pakkumus hangitavate teenuste osutamiseks. Teadmatus tulevase raamlepingu kõikide tingimuste osas võib olla mõne ettevõtja jaoks heidutava mõjuga. Ühtlasi annavad kavandatava lepingu tingimused ettevõtjatele teavet poolte õiguste ja kohustuste tasakaalu kohta ning on ettevõtjale aluseks pakkumuse sisu, sh maksumuse kujundamisel. Näiteks ka riigihangete seaduse kommenteeritud väljaandes on märgitud, et „*Hankeleping sõlmitakse RHAD-s ettenähtud tingimustel ja vastavuses edukaks tunnistatud pakkumusega (RHS § 120 lg 1). /.../ Muud hankelepingu tingimused, nt võimalikud õiguskaitsevahendid, kõrvalkohustused jm, peavad olema ettevõtjatele RHAD-s avaldatud riigihanke alustamisest alates (RHS § 73 lg 1, § 77 lg 1). Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja, et nõustub kõikide RHAD-s toodud,*

sh hankelepingu tingimustega (RHS § 77 lg 1) ehk RHAD tingimused on ühtlasi pakkumuse lahutamatuks osaks.“ (M. A. Simovart, S. Elias. RHS § 77 kommentaar, p 25 – M. A. Simovart, M. Parind (koost). Riigihangete seadus. Kommenteeritud väljaanne, Tallinn 2019, lk 443).

Riigihanke korraldamise üldpõhimõtted eeldavad, et kõik hankemenetluse tingimused peavad olema RHAD-s sõnastatud selgelt, täpselt ja ühemõtteliselt; kogu asjakohane teave RHAD mõistmise huvides peab olema nii varakult kui võimalik ettevõtjatele kättesaadavaks tehtud nii, et võimaldaks kõigil piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelikel pakkujatel mõista selle täpset ulatust ja sellest ühtemoodi aru saada (nt kohtuasi T-50/05, Evropaiki Dynamiki). RHS § 77 lõige 1 sätestab, et hankija teeb riigihanke alusdokumendid ettevõtjatele hankemenetluse algamisest arvates elektrooniliselt piiranguteta tasuta kättesaadavaks kui RHS-is ei ole sätestatud teisiti ning RHS § 77 lõige 4 loetleb riigihanke alusdokumentide miinimumsisu. Muuhulgas peavad riigihanke alusdokumendid sisaldama kõiki tulevase hankelepingu tingimusi (§ 77 lõige 4 punkt 4). Kontrolli käigus on tuvastatud, et riigihanke nr 259280 läbiviimisel ei ole RHR-is avaldatud ja ettevõtjatele kättesaadavaks tehtud kõiki tulevase raamlepingu tingimusi. See tähendab, et toetuse saaja on rikkunud RHS § 77 lõige 4 punktist 4 tulenevat kohustust. Eeltoodust tulenevalt on toetuse saaja rikkunud ühendmääruse § 11 lõikest 1 tulenevat kohustust järgida riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses.

1.4. Rikkumisele kohalduv finantskorrektsiooni määr 10 %

Ühendmääruse § 34 lõike 1 punkti 2 kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus, kui toetuse saamisega seotud kohustust või nõuet ei täideta osaliselt või täielikult ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust. Sama määruse § 35 ja § 36 kohaselt juhul, kui finantskorrektsiooni otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine on toonud kaasa rahalise mõju, vähendatakse toetust perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 21 lõike 1¹ ja §-e 22–22⁹ alusel.

Siseministerium on seisukohal, et toetuse saaja poolt talle pandud kohustuse eiramine on kaasa toonud rahalise mõju, mille suurust ei ole võimalik hinnata. Ei ole teada, milliseks oleks kujunenud taotlejate ja pakkujate ring ning seega eduka pakkumuse maksumus, kui riigihanke nr 259280 läbiviimisel oleks toetuse saaja kirjeldanud kõik tulevase raamlepingu tingimused RHAD-s ning kõik ettevõtjad oleksid saanud tulevase raamlepingu tingimustega enne taotluse esitamist tutvuda.

Eeltoodud rikkumise osas esinevad perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 22³ lõike 7 punktis 2 kirjeldatud asjaolud, mille kohaselt kohaldatakse hankelepingule kümneprotsendilist finantskorrektsiooni määra, kui riigihanke alusdokumentides ei ole avaldatud hankelepingu või hankelepingu eseme tehnilise kirjelduse tingimusi. Käesoleval juhul ei ole toetuse saaja riigihanke nr 259280 läbiviimisel avaldanud riigihanke alusdokumentides kõiki kavandatava raamlepingu tingimusi. Perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 22⁹ alusel kohaldatakse määruses hankelepingu kohta sätestatud ka raamlepingule.

Perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 21 lõike 1¹ punkti 4 kohaselt, kui §-des 22–22⁷ nimetatud rikkumise puhul esineb rikkumist kergendav asjaolu ning rikkumise finantsmõju EL-i eelarvele saab pidada vähetõenäoliseks, kuid see ei ole välistatud, võib erandina kohaldada väiksemat finantskorrektsiooni määra järgmiselt: kui ettenähtud finantskorrektsiooni määr on 10 protsenti, võib kohaldada viie- või kaheprotsendilist määra.

Siseministerium hindas käesoleva rikkumise asjaolusid ning on seisukohal, et Siseministeriumile teadaolevalt ei esine selliseid kergendavaid asjaolusid, mis tingiks

ettenähtust madalama finantskorrektsiooni määra kohaldamise. Riigihanke nr 259280 läbiviimisel ei ole olulises osas (vt täpsemalt käesoleva otsuse punkti 1.3) kirjeldatud kavandatava raamlepingu tingimusi, mis omakorda võis mõjutada taotlejate ja sellest omakorda pakkujate ringi ning seega omab rikkumine finantsmõju.

Eeltoodust tulenevalt kohaldab Siseministerium perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 22³ lõike 7 punkti 2 alusel ning kooskõlas ühendmääruse §-iga 36 ning perioodi 2014-2020 ühendmääruse §-iga 22⁹ riigihanke nr 259280 tulemusel sõlmitud raamlepinguga seotud kuludele 10% finantskorrektsiooni määra.

1.5. Finantskorrektsiooni summa

Toetuse saaja on riigihanke nr 259280 alusel tekkinud kulusid kajastanud maksetaotluses (edaspidi *MT*) (esitatud 15.08 ja 26.09.2024) kuludokumendi tunnusnumbriga 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16 ja 17 summas 160 438,04 eurot. Lähtuvalt eeltoodust ja ühendmääruse §-ist 36 ning perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 22³ lõike 7 punktist 2, loeb Siseministerium riigihankega nr 259280 seotud kuludest mitteabikõlblikuks järgmiselt:

1.5.1. *MT*-s kuludokumendi tunnusnumbriga 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16 ja 17 kajastatud kulusid summas 16 043,80 eurot (160438,04*10%), millest BMVI toetus moodustab 12 032,85 eurot (75%) ja riiklik toetus 4 010,95 eurot (25%);

Vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4 vähendatakse finantskorrektsiooni otsuse tegemisel projekti abikõlblike kulude eelarvet. Projekti eelarvet vähendatakse toetuse andmise tingimuste käskkirja muutmisega summas 16 043,80 eurot. Abikõlblike kulude eelarve enne vähendamist on 5 078 447 eurot. Peale vähendamist on abikõlblike kulude eelarve 5 062 403,20 eurot (sh riiklik toetus 1 265 600,80 eurot ja BMVI toetus 3 796 802,40 eurot).

Juhul, kui toetuse saaja esitab veel riigihankega nr 259280 seotud kulusid, siis arvestades käesolevas otsuses sätestatud ja lähtudes ühendmääruse §-ist 36 ja perioodi 2014-2020 ühendmääruse § 22³ lõike 7 punktist 2, loeb Siseministerium edaspidi mitteabikõlblikuks ja maksmisele mittekuuluvaks 10% ulatuses riigihankega nr 259280 seotud kuludest.

2. Toetuse saaja seisukoht finantskorrektsiooni otsuse kohta

ÜSS § 13 lõike 2 punkti 3 kohaselt antakse toetuse saajale võimalus esitada oma seisukohad enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist. Siseministerium edastas 06.12.2024 toetuse saajale finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, paludes esitada omapoolne seisukoht hiljemalt 19.12.2024. Toetuse saaja edastas vastuskirja 19.12.2024. Toetuse saaja leiab, et ei ole rikkunud RHS-i. Toetuse saaja viitab, et riigihangete seaduses on sätestatud riigihangete alusdokumentide üldreeglina piiranguteta avaldamise kohustusest erisused. RHS § 77 lõike 3 kohaselt võib hankija riigihanke alusdokumentides, välja arvatud hanketeates, esitada teabe konfidentsiaalsena hoidmiseks hanketeates kehtestada nõuded või nõuda meetmete rakendamist, põhjendades teabe konfidentsiaalsena hoidmise vajadust, ning piirata nõudeid mittetäitvate või meetmeid mitterakendavate ettevõtjate ligipääsu sellisele konfidentsiaalsele teabele. Selliseks meetmeks võib olla vähemalt näiteks konfidentsiaalsuskokkuleppe sõlmimine. Sel juhul ei pea hankija konfidentsiaalset teavet sisaldavat riigihanke alusdokumentide osa hankemenetluse algamisest arvates kättesaadavaks tegema.

Siseministeriumi hinnangul on õiguspärane, et hankija on RHS § 77 lõike 3 kohaselt esitanud tehnilise kirjelduse (lisa 1) ja pakkumuse maksumuse vormi (lisa 2) koos pakkumuse esitamise ettepanekuga kvalifitseerunud taotlejatele hanke teises etapis. Pakkumuse esitamise ettepaneku punkti 2.2 kohaselt on eelnimetatud dokumendid tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks ning

nende dokumentide edastamine kvalifitseerunud taotlejatele on kooskõlas konfidentsiaalsuskokkuleppe sõlmimisega.

Siseministerium on seisukohal, et käesoleval juhul ei esinenud raamlepingu projekti osas erisusi, mis võimaldanuks nimetatud dokumenti riigihanke algamisest riigihangete registris avaldamata jätta. Kuigi toetuse saaja selgitab, et RHAD-le oli määratud juurdepääsupiirang dokumendihaldussüsteemis, tuleb silmas pidada, et juurdepääsupiiranguga ei olnud hõlmatud kogu RHAD, sealhulgas kavandatavad raamlepingu tingimused (st ettevalmistatud raamlepingu projekt). Toetuse saaja ei ole esitanud põhjendust RHAD-s, miks ta ei ole teinud raamlepingu projekti kättesaadavaks ega viidanud teabe konfidentsiaalsusele pakkumuse esitamise ettepanekus. Veelgi enam, varasemalt on toetuse saaja ka ise tunnistanud, et raamlepingu projekt jäeti riigihangete registrisse lisamata inimliku eksituse tõttu.

Toetuse saaja hinnangul ei olnud tal ilmselget seadusest tulenevat kohustust teha piiramatult ettevõtjatele kättesaadavaks riigihangete alusdokumente täies mahus. Piiratud hankemenetluse esimeses etapis on hankija avaldanud taotluste esitamiseks ettevõtjate kvalifitseerimise, sh kõrvaldamise nõuded. Teises etapis said konfidentsiaalsuslepingu sõlminud ettevõtjad juurdepääsu riigihanke dokumentidele pakkumuse esitamiseks. Toetuse saaja märgib, et huvitatud ettevõtjatel, kellega oli sõlmitud konfidentsiaalsusleping, oli võimalus hankijalt taotleda kõikide dokumentide kättesaamist. Antud menetluses seda ei tehtud, kuid see ei võta ära ettevõtjalt õigust teha pakkumus ega anna hankijale õigust pakkumus tagasi lükata. Analoogne põhimõtte dokumentide taotlemiseks on näiteks ettevõtjatele sätestatud RHS § 77 lõikes 2.

Siseministeriumi hinnangul ei ole toetuse saaja seisukoht asjakohane. Ka piiratud hankemenetluse korral lähtub hankija RHS § 77 regulatsioonist. See tähendab, et hankija teeb RHS § 77 lõike 4 kohased riigihanke alusdokumendid (sh kavandatava lepingu tingimused) RHS § 77 lõike 1 alusel kättesaadavaks hankemenetluse alguses, sealjuures arvestades RHS § 77 lõikes 2 ja 3 nimetatud regulatsiooni. Piiratud hankemenetluse pakkumuste esitamise ettepaneku tegemisel lähtub hankija RHS §-ist 80¹. Käesoleval juhul esitati taotlejatele peale konfidentsiaalsuslepingu sõlmimist tehnilise kirjelduse (lisa 1) ja pakkumuse vormi (lisa 2) dokumendid. Raamlepingu projekti ei ole avaldatud RHAD-s ega edastatud ka hanke teises etapis. Kavandatava raamlepingu tingimused on vaid marginaalses osas leitavad ja tuletatavad teistest RHAD osadest. Pakkumuse esitamise ettepaneku punkti 1.3 kohaselt tuleb pakkumus esitada vastavalt RHAD-s esitatud tingimustele. Siseministeriumi hinnangul võis raamlepingu tingimuste olulises mahus avaldamata jätmisega väheneda riigihankele esitatud taotlejate arv ning veelgi enam - pakkumuse tegemiseks ei olnud ettevõtjatel teada kõiki raamlepingu tingimusi.

Toetuse saaja leiab vastuskirjas, et ta ei nõustu Siseministeriumi hinnanguga, et raamlepingu projekti avaldamata jätmisel võis olla mõju konkurentsile. Antud hankes osalemisest huvitatud ettevõtjad pidid esitama hankes osalemise taotluse esimeses etapis ja hankija õiguspäraselt seatud meetmete tõttu olid kõik hankest huvitatud ettevõtjad võrdväärses positsioonis – pakkujate ring ei saanud suurenda menetluse teises etapis (väheneda aga võis, nt RHAD tingimuste mittetäitmise tõttu). Mõju konkurentsile puudus, sest menetluses olid kõik hankest huvitatud ettevõtjad võrdväärses olukorras.

Siseministerium ei nõustu toetuse saaja väitega, et kavandatava raamlepingu tingimuste osaliselt avaldamata jätmisel mõju konkurentsile puudus või oli hüpoteetiline. Konkurentsi ei mõjuta vaid asjaolu, kas kõik ettevõtjad olid võrdväärses seisus. Konkurentsi mõjutavad hanketingimused, mida hankija hankes koostab ja ettevõtjatele kättesaadavaks teeb. Nendele tingimustele tuginedes otsustavad ettevõtjad hankes osalemiseks taotluse ning pakkumuse

esitamise. Siseministeeriumi hinnangul ei saa välistada, et oleks võinud suureneda nii taotlejate kui ka pakkujate ring, kui oleksid olnud teada kõik raamlepingu tingimused.

Toetuse saaja leiab, et isegi kui väidetud rikkumine oleks esinenud, oleks kohaldatav 10%-line finantskorrektsioonimäär ebaproportsionaalne ning arvestada tuleks, et välisettevõtjate huvi äratamiseks oli avaldatud rahvusvaheline hanketeade, mis on peamine dokument EL ülese huvi tekitamiseks. Vähetähtis ei ole toetuse saaja arvates asjaolu, et hankija on põhistanud välisriigi pakkujate vähest huvi nii selle kui teiste sama hankeeseme hankemenetluste puhul ja mõju konkurentsi piiramisele on pelgalt hüpoteetiline, sest igal vähegi reaalselt kõigi hankes osalemistingimuste vastu huvi tunda andnud ettevõtjatel oleks olnud võrdväärselt võimalik hankijalt saada täielikku ja igakülgselt teavet osalemistingimuste kohta.

Siseministeerium ei nõustu eelnimetatud seisukohaga. Hankija kohustus on teha ettevõtjatele hankemenetluse algamisest arvates piiranguteta RHAD-s kättesaadavaks (sh arvestades RHS §-ist 77 tulenevaid erisusi) ning seda kohustust ei väära ettevõtjate võimalus RHR-i teabevahetuse kaudu hankija puudusele tähelepanu juhtida vms. Vastupidi, RHS-i kohaselt ei ole ettevõtjatele pandud kohustust hankijalt dokumente eraldi välja küsida vaid dokumentide avaldamise kohustus lasub üksnes ja ainult hankijal, olles hankija elementaarse hoolsuskohustuse osaks. Siseministeeriumi hinnangul ei ole antud rikkumise juures, ka pärast punktis 2 viidatud toetuse saaja seisukohtadega tutvumist, kergendavaid asjaolusid, mis võimaldaksid kohaldada madalamat finantskorrektsioonimäära.

3. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelnevalt kirjeldatud asjaolusid ja põhjendusi ning tuginedes ülalnimetatud õiguslikele alustele, Siseministeerium otsustab:

- 3.1. lugeda projekti „Tegevustoetus: Seiretehnika ülalpidamine ja hooldamine välispiiril“ raames **mitteabikõlblikuks kuluks kokku 16 043,80 eurot**, millest BMVI toetus moodustab 12 032,85 eurot ja riiklik toetus 4 010,95 eurot;
 - 3.2. lugeda maksmisele mittekuuluvaks 10 % MT-s kuludokumendi tunnusnumbriga 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16 ja 17 riigihankega nr 259280 seotud kulud;
 - 3.3. lugeda punkti 3.1. alusel 10% ulatuses maksmisele mittekuuluvaks riigihankega nr 259280 edaspidi esitatavad kulud, vastavalt millele väheneb ka projekti eelarve.
4. Käesoleva otsusega mittenõustumisel lahendatakse vaidlus Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Joosep Kaasik
sisejulgeoleku asekanstler
kantsleri ülesannetes

Katrin Veering 6125045
katrin.veering@siseministeerium.ee